

SFS 1873:36

(uppläses från predikstolen)

Mynt-konvention emellan

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge
och
Hans Maj:t Konungen af Danmark,

afhandlad och sluten i Köpenhamn den 27 Maj 1873 samt ratificerad i Stockholm den 30 Maj och i Köpenhamn den 7 Juni d å.

Vi OSCAR, med Guds Nåde, Sveriges, Norges, Götes och Wendes Konung, gøre weterligt: att som Vi och Wår Kärälskelige Broder och Frände, den Stormäktigste, Högborne Furste och Herre, herr CHRISTIAN IX, Danmarks, Wendes och Götes Konung, Hertig till Slesvig, Holstein, Stormarn, Ditmarsen, Lauenburg och Oldenburg, i betraktande deraf att införandet af ett för Sverige och Danmark gemensamt, på guld grundadt myntsystem erbjuder wäsentliga fördelar för samfärdseln rikena emellan, för godt och nödigt funnit att träda i underhandling om afslutande, i öfwerensstämmelse med det af Svenska och Danska Riksdagarne gifna samtycke, af en Mynt-konvention, och wi för sådant ändamål utnämnt wåre befullmäktigade Ombud, nämligen Wi, å Wår sida, Oss älskelige, Wår Troman, Wår Kammarherre, Wår Envoye Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire wid Kongl. Danska Hofwet m.m., Friherre LAVE BECK-FRIIS, och Hans Majestät Konungen af Danmark, å Sin sida, Sin kammarherre, Sin Utrikesminister m.m. herr OTTO DITLEV länsbaron ROSENÖRN-LEHN, hwilke efter att hafwa utwexlat sina fullmakter och funnit dem efter öfligt bruk uppsatte, gode och giltige, upprättat och slutit samt i Köpenhamn den 27 nästlidne Maj månad undertecknat och med sina insegel försett en konvention jämte en Tilläggsartikel , lydande ord för ord följer:

I betraktande deraf att införandet af ett för Sverige och Danmark gemensamt, på guld grundadt myntsystem erbjuder wäsentliga fördelar för samfärdseln rikena emellan hafwa, Hans Majestät Konungen af Sverige och Norge och Hans Majestät Konungen af Danmark beslutat att, i öfwerensstämmelse med det af Svenska och Danska Riksdagarne gifna samtycke, ingå en Konvention i sådan syftning och för detta ändamål till Sine Fullmäktige utnämnt:

Hans Majestät Konungen af Sverige och Norge:

Sin Envoye Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire hos Hans Majestät Konungen af Danmark, Friherre LAVE BECK-FRIIS, kammarherre, kommandör af Nordstjerne och Danebrogs Ordnanre

och Hans Majestät Konungen af Danmark:

Sin Utrikes Minister, Herr OTTO DITLEV, Länsbaron ROSENÖRN-LEHN, kammarherre, Kommendör af Danebrogs Orden och Danebrogsman, Kommendör med Stora Korset af Nordstjerne Orden m. m.,

hwilke, efter att hafwa utwexlat sina i god och behörig form; befunna fullmakter, hafwa öfwerenskommit om följande artiklar:

Artikel 1

Konungarikena Sverige och Danmark antaga guld som grund för ett gemensamt myntsystem med användande af silfwer och sämre metall till skiljemynt.

Artikel 2

De båda rikena skola hafwa två gemensamma huvudmynt. Det ena utmyntas så, att 248 stycken innehålla ett kilogram fint guld; det andra så, att 124 stycken innehålla ett kilogram fint guld.

Tiondedelen af förstnämnda mynt, eller tjugoneddelen af det sistnämnda skall wara den gemensamma räkneenheten och kallas en **krona**. Kronan delas i 100 öre.

Artikel 3

Guldmynten präglas af **myntguld**, som är en legering af 90 wigtdeklar fint guld med 10 wigtdeklar koppar.

Således skall det guldmynt, som innehåller 10 kronor, wäga: 4,4803 gram, och det som innehåller 20 kronor: 8,9606 gram.

Tio-kronestyckets diameter skall wara 18 millimeter, tjugo-kronestyckets: 23 millimeter.

Artikel 4

Skiljemynten utpräglas dels af silfwer, legerad med koppar i det wigtförhållande, som framgår af de här nedan (i Art. 5) fastställda bestämmelser om de särskilda myntstyckenas wigt och finhet: dels af brons, sammansmält af 95 wigtdeklar koppar, 4 wigtdeklar tenn och 1 wigtdeklar zink.

Artikel 5

Af silfwermynt kunna utmyntas nedanstående stycken, hwilka skola hafwa den storlek, wigt och finhet, som framgå af här widfogade bestämmelser:

	Diameter.	Bruttowigt.	Innehåll af fint silfwer.
	millimeter.	gram.	gram.
a) Ett stycke, som representerar wärdet av 2 kronor	31	15,00	12,000
b) " " " " " " 1 krona	25	7,50	6,000
c) " " " " " " 50 öre	22	5,00	3,000
d) " " " " " " 40 öre	20	4,00	2,400
e) " " " " " " 25 öre	17	2,42	1,452
f) " " " " " " 10 öre	15	1,45	0,580

Artikel 6

Af bronsmynt kunna utmyntas nedanstående stycken, hwilka skola hafwa den storlek och wigt, som framgå af widfogade bestämmelser:

	Diameter.	Ur ett kilogram brons präglas
	millimeter.	stycken.
a) Ett stycke, som representerar wärdet av 5 öre	27	125
b) " " " " " " 2 öre	21	250
c) " " " " " " 1 öre	16	500

Artikel 7

För såwidt fullkomlig noggrannhet i afseende å wigt och finhet icke kan iaktagas för hwarje myntstycke, må afwikelserna öfwer eller under rätt wigt och finhet ej öfwerskrida:

	I afseende å wigt.		I afseende å finhet.
	Wid justering styckevis.	Wid justering kilogrammvis.	Af hwarje myntstyckes bruttowigt.
För 20 krone-stycket	0,0015	---	0,0015 fint guld
" 10 "	0,0020	---	0,0015 fint guld
" 2 "	0,0030	---	0,0030 fint finsilver
" 1 "	0,0050	---	"
" 50 öre "	---	0,006	"
" 40 "	---	0,006	"
" 25 "	---	0,010	"
" 10 "	---	0,015	"

Wid utmyntning af guld må dock iaktagas, att afwikelsen i wigt för hwart parti af 10 kilogramm myntguld ej får öfwerstiga 5 gram.

Samman normaler för hwad som skall ifall anses wara rent guld och rent silfwer må i båda rikenas myntwerk som kontroll läggas till grund för proberingen.

Artikel 8

Alla mynten skola präglas med upphöjd rand. Guld- och silfwermynten, 25- och 10- öres styckena undantagna, präglas i refflad ring, 25- öres-stycket, 10- öres- stycket och bronsmynten i slät ring. Myntets inskrift skall tydligt angifwa det antal kronor eller ören, som myntet innehåller eller representerar. Dessutom skall hwarje mynt utwisa, för hwilket rike, wid hwilket myntwerk och under hwilket år det är prägladt.

I öfrigt fastställas prägel och inskriften af det rike, för hwars räkning mynten präglas.

Artikel 9

De efter ofwanstående regler präglade mynt skola med de i Art. 10 bestämda inpräntningarna wara lagligt betalningsmedel, efter det wärde hwarå de lyda, i båda rikena, utan hänsyn till, i hwilketdera rike de äro präglade, så snart de blott ej blifwit wanställda, eller på olagligt sätt skadade.

Artikel 10

Af skiljemynt ware ingen pligtig att i en betalning mottaga högre belopp än 20 kronor i 1- och 2- krone- stycken, 5 kronor i mindre silfwermynt och 1 krona i bronsmynt.

Guldmynten upphöra att vara lagligt betalningsmedel till statskassorna, när de genom nötning hafwa förlorat mer än 2 procent, men till alla andra, när de förlorat mer än $\frac{1}{2}$ procent af den wigt, som de efter Art. 3 böra ega.

Skiljemynten upphöra att vara lagligt betalningsmedel till statskassorna först när de äro så nötta, att det ej med säkerhet kan skönjas, för hwilket rikets räkning de äro präglade, men till alla andra, så snart prägelgen genom nötning blifwit otydlig.

Mynt, som ej längre äro lagligt betalningsmedel till hwem som helst, må icke åter sättas i omlopp af statskassorna. Detsamma gäller om silfwermynt, som håller 4 eller flera procent mindre än sin rätta wigt. I hwardera rike bestämmes särskildt, genom hwilka offentliga eller enskilda kassor de här omnämnda nötta mynt skola indragas ur rörelsen.

I hwardera riket skola, under offentlig kontroll, justeras, stämpas och till ett och med samma pris försäljas sådana wigter, som hålla normalwigten, och andra som hålla passerwigterna för guldmynten.

Artikel 11

Det åligger hwardera riket att nedsmälta de med dess prägel försedda mynt, som enligt ofwanstående bestämmelser icke kunna återutgifwas af statskassorna.

I hwardera riket skall beredas tillfälle för hwar och en att få hwilket som helst belopp af sådana mynt, som enligt Art. 10 endast till statskassorna äro lagligt betalningsmedel, utwexlat mot lika stort belopp af samma slags gångbara mynt, såsom ock at få hwilket som helst med 10 kronor delbart belopp af skiljemynt utwexlat mot hufvudmynt.

Hwartera rikets finansförvaltning skall från det andra rikets finansförvaltning mottaga och med gångbart mynt inwexla sådana, med rikets prägel försedda, nötta mynt, som äro inkomna i det andra rikets statskassa och enligt Art. 10 icke åter kunna utgifwas af densamma. Likaså skall hwardera rikets finansförvaltning från det andra rikets finansförvaltning mottaga och inwexla med hufvudmynt hwilket som helst med 10 kronor delbart belopp af skiljemynt, som äro försedda med rikets prägel.

Artikel 12

Det skall vara hwardera riket obetaget att med hänsyn till de för detsamma präglade guldmynt åtaga sig en mera utsträckt än inwexlingskyldighet som följer af Art. 11, jämfört med Art. 10.

Artikel 13

All utmyntning sker wid rikenas myntwerk och kan ej werkställas af enskilda eller åt enskild genom förpaktning eller på annat sätt öfwerlåtas.

I båda rikena skall tillfälle beredas hwar och en att erhålla hufvudmynt utmyntade för inlemnad guld emot erläggande för 20- krone- stycket af $\frac{1}{4}$ procent och för 10- kronestycket af $\frac{1}{3}$ procent af det utmyntade beloppets värde. För öfrigt erlägges ingen slagskatt.

De närmare willkoren med afseende å det inlemnade guldets mängd, finhet och öfriga egenskaper fastställas framdeles genom öfwerenskommelse mellan regeringarne.

Skiljemynt präglas i båda rikena enbart på regeringarnes omedelbara föranstaltande och för deras räkning.

Artikel 14

Tid efter annan skall i hwardera riket undersökning werksällas af de i det andra riket präglade myntets öfwerensstämmelse med de fastställda normerna, och ömsesidigt meddelande ske af de anmärkningar, hward till sådan undersökning gifwer anledning.

Artikel 15

Hwardera rikets finansförvaltning skall meddela det andra rikets finansförvaltning alla myntwäsendet rörande lagar, förordningar och allmänna bestämmelser, som utfärdas för verkställande af denna konvention, eller som i framtiden kunna utgifwas. Likaså skola finansförvaltningarne meddela hwarandra en årlig berättelse om de under årets lopp företagna utmyntningar af nytt mynt och om indragning och nedsmältning af gammalt mynt, samt till wharandra öfwersända exemplar af alla mynt som hädanefter präglas.

Artikel 16

De i hwardera riket genom lag fastställda bestämmelser rörande förseelser och förbrytelser i afseende å rikets eget mynt skola gälla äfwen om de enligt ofwanstående bestämmelser af det andra riket präglade mynt.

Artikel 17

Hwardera rikets statsmakt förbehålles det att träffa de nödiga bestämmelserna om tiden, när, och sättet, hwarpå öfvergången till det nya myntsystemet skall ega rum, dock så:

- 1:e) att rättigheten att begagna guldmynt som lagligt betalningsmedel medgiwes så fort som möjligt och senast den 1 Januari 1875;
- 2:e) att den nya räkneenheten likaså är införd senast den 1 Januari 1875;
- 3:e) att från och med samma tid ingen utmyntning efter de nu i hwardera riket gällande myntlagar må ega rum;
- 4:e) att de hittills använda silfwer-, koppar- och bronsmynt skola hafwa upphört att wara lagligt betalningsmedel i wederbörande rikena, silfwermynt af 1/5 speciedalers värde eller deröfwer före utgången af år 1878, och de öfvriga mynten före utgången af 1881.

Artikel 18

Denna konvention förblifwer gällande intill utgången af 1884. Så wida den ej är uppsagd ett år förut, fortfar den att gälla intill den ettdera af rikena uppsäger den, med ett års uppsägningstid, dock så den i sista stycket af Art. 11 gifna bestämmelse fortfar att gälla under en tid af två år efter konventionens upphörande.

Så länge konventionen eger bestånd må ingen separatkonvention om myntwäsendet afslutas mellan ettdera af rikena och andra stater, utan det andra rikets samtycke.

Artikel 19

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna utwexlas i Köpenhamn så snart ske kan.

Till bekräftelse häraf hafwa undertecknade underskrifwit och med sina insegel försett denna konvention, utfärdad i twänne lika lydande exemplar, som skedde i Köpenhamn den 27 Maj 1873.

LAVE BECK-FRIIS

Tilläggs-artikel

Hans Majestät Konungen af Sverige och Norge förbehåller sig rätt att äfven för Norges del biträda ofwan stående Konvention med de förändringar i tidsbestämmelserna för öfvergången, hwarom de höga fördragslutande Makterna kunna träffa öfwerenskommelse.

Denna tilläggsartikel skall hafwa samma giltighet som ofwannämnda Konvention och skall ratificeras samtidigt med denna.

Köpenhamn den 27 Maj 1873.

LAVE BECK-FRIIS

(L.S.)

Alltså hafwe wi denna ingångna Konvention med alla dess Artiklar, punkter och klausuler äfwensom förestående Tilläggsartikel welat ratificera, gilla och antaga, såsom wi ock desamma härmed och i kraft af detta, på det allra eftertryckligaste som ske kan, antage, gille och ratificere, så att Wi, hwad föregående Konvention och Tilläggsartikel innehålla och förmå, uppriktigt, troligen och redligen wele och skole hålla och uppfylla. Till yttermera wisso hafwe Wi detta med Egen Hand underskrifwit och med Wårt Kungliga Sigills undersättande bekräfta (låtit) som skedde å Stockholms Slott den trettionde dagen af Maj månad år efter vår Herres och Frälsaren Jesu Kristi börd dett Ett Tusen Åtta Hundra och det Ett Tusen Åtta Hundra och på det Sjuttio tredje.

OSCAR

(L.S.)

O.M BJÖRNSTJERNA

Hans Maj:t Konungens af Danmark Ratifikation av föregående Konvention.

CHRISTIAN R.

O. D. ROSENÖRN- LEHN

Ratifikationerna utwexlades i Köpehman den 21 Juni 1873.

Observera. Detta dokument utgör ej originalet. Därför kan smärre fel förekomma.